

CUMHUR İNAN BİLEN
YEMİNLİ MALİ MÜŞAVİRLİK A.Ş.

CARİ HESAP SÖZLEŞMESİNİN MUHASEBEDEKİ YERİ

16 HAZİRAN 2021

KAPSAM

- 6102 Sayılı Türk Ticaret Kanunu (TTK),
- Mülga 6762 Sayılı Türk Ticaret Kanunu (TTK),
- Mülga 818 Sayılı Borçlar Kanunu (BK),
- 2004 Sayılı İcra ve İflas Kanunu (İİK),
- 4721 Sayılı Türk Medeni Kanunu (TMK).

1. **Cari Hesap Sözleşmesi**

- 6102 Sayılı Türk Ticaret Kanunu'nun (TTK'nın) 89. maddesinde; *“İki kişinin herhangi bir hukuki sebep veya ilişkiden doğan alacaklarını teker teker ve ayrı ayrı istemekten karşılıklı olarak vazgeçip bunları kalem kalem alacak ve borç şekline çevirerek hesabın kesilmesinden sonra çıkacak artan tutarı isteyebileceklerine ilişkin sözleşme cari hesap sözleşmesidir. Bu sözleşme yazılı yapılmadıkça geçerli olmaz.”* hükmüne yer verilmiştir.
- Bu kapsamda; iki kişinin alacaklarını ayrı ayrı istemekten vazgeçip, bunları ayrı ayrı alacak ve borç şekline getirerek hesap kesiminden sonra çıkan tutarı alabilmelerini sağlayan sözleşmeye **cari hesap sözleşmesi** denmektedir.
- Başka bir ifadeyle, **cari hesap** tedarikçi ile müşterileri arasındaki işlemlerin toplandığı hesaptır.
- Günlük ticari hayatta, cari hesabın en önemli işlevi, taraflar arasındaki ödemeye bağlı neredeyse tüm işlemleri ortadan kaldırmakla beraber iki tarafa da iş kolaylığı sağlamasıdır. Yapılan işlemlerin her birine ayrı ayrı ücret ödemek yerine bunları cari hesapta takip etmek ticari işlemlerde kolaylık sağlamaktadır. Bu nedenle uygulamada cari hesabın ticari hayatta, yaygın olarak kullanıldığı görülmektedir.

1. Cari Hesap Sözleşmesi

- *“Cari hesap sözleşmesi “Muhasebe Bilimi” açısından ele alınacak olursa, “cari hesap, gerçek veya tüzel kişilerin yaptıkları iş veya hizmet ilişkisinden dolayı ortaya çıkan borç ve alacak bakiyesi bir faize bağlı olsun veya olmasın para ile ifade edilen işlemlere ilişkin tutarların izlendiği bir hesap türüdür. (Arzova,2001:8 ve Altuğ, 1999:167).”*
- *“Burada dikkat edilmesi gereken husus, 6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu’ndan farklı olarak muhasebe bilimi açısından cari hesabın var olabilmesi için herhangi bir nedenle birbiriyle ilişkide bulunan taraflar arasında borç ve alacak doğuran işlemlerin karşılıklı olarak yapılmak zorunda olmasıdır. (Koçsoy ve Dinç, 2018:620).”*

1.1. Cari Hesap Sözleşmesinin İşlevleri ve Çeşitleri

- Cari hesap sözleşmesinin işlevleri, taraflar arasındaki işlemleri basitleştirmekte, iş yükünü azaltmakta, iş kolaylığı sağlamakta ve tarafların birbirlerinin borçlarına karşılık teminat sağlamaktadır.
- Cari hesap sözleşmesinin çeşitleri ise aşağıdaki gibidir. Buna göre;
  - *“Cari hesap sözleşmesinin çeşitleri ise tarafların niteliğine bağlı olarak; “tarafları tacir olan- olmayan cari hesap sözleşmeleri”,*
  - *Takas işleminin zamanının belirlenmesine bağlı olarak “dönemsel olan- olmayan cari hesap sözleşmeleri”,*
  - *Devre sonundaki tarafların bakiye durumlarına göre “basit- bileşik cari hesap sözleşmeleri”,*
  - *Taraflar arasında yapılacak takasın konusuna göre “mal-para cari hesap sözleşmeleri”,*
  - *Taraflar arasındaki kaydedilen alacaklara faiz işletilip işletilmemesine göre “faizli-faizsiz cari hesap sözleşmeleri”,*
  - *TTK'nın 98. maddesinin lafzından yola çıkılarak “Sürelî-süresiz cari hesap sözleşmeleri”,*
  - *Taraflar arasında hesap devreleri sonrasında kalacak olan bakiyelere ilişkin olarak tarafların teminat isteyip istememeleri durumuna göre “Teminatlı- Teminatsız cari hesap sözleşmeleri” şeklinde sıralanabilmektedir. (Durgut,2012:24-30).”*

1.2. Cari Hesap Sözleşmesinin İşleyişi ve Hükümleri

1.2.1. Alacakların ve Borçların Cari Hesaba Kaydedilmesi

1.2.1.1. Cari Hesaba Kaydedilebilecek Alacaklar ve Nitelikleri

- Cari hesap sözleşmesinin devamlılığının sağlanabilmesi için her iki tarafın da kendi muhasebe kayıtlarında hesaplarını tam ve eksiksiz tutması gerekmektedir. Hesapların tam ve eksiksiz tutulması sonucunda yapılmış olan işlemler kontrol edilmekte ve böylelikle, sözleşme süresi sonunda da bakiye tutarı tespit edilip anlaşmaya varılmaktadır.
- Bu nedenle, cari hesaba kaydedilmekte olan ve kaydedilemeyecek olan alacaklar da önem taşımaktadır.
- TTK'nın 90/1-(b) maddesinde; *“Cari hesap sözleşmesinin yapılmasından önce doğmuş bulunan bir alacak, tarafların onayıyla cari hesaba kaydedilirse, aksi kararlaştırılmamışsa bu alacak yenilenmiş olmaz.”* hükmüne yer verilmiştir. Bu hükümden anlaşılacağı üzere, ortaya çıkan alacaklar taraflar arasındaki sözleşme yapıldıktan sonra yazılmaktadır.
- Sözleşme yapılmadan önce doğmuş bulunan bir alacak da cari hesaba kaydedilmektedir. Fakat, söz konusu alacak yenilenmiş olmamaktadır.

1.2. Cari Hesap Sözleşmesinin İşleyişi ve Hükümleri

1.2.2. Ticari Senetler

- Ticari senetlerin cari hesaba kaydı hususunda ise kanun koyucunun özel bir düzenlemesi mevcuttur. Nitekim TTK'nın 90/1-(c) maddesinde; *"Bir ticari senedin cari hesaba kaydı, bedelinin alınmış olması hâlinde geçerli olmak şartıyla yapılmış sayılır."* ve 91/(1) maddesinde ise; *"90'ıncı maddede öngörüldüğü şekilde cari hesaba yazılan ancak bedeli alınamayan ticari senet sahibine geri verilerek, cari hesaptan kaydı silinir."* şeklinde düzenlenmektedir.
- Bu hükümlerle ticari senedin kanunen söylendiği şekilde hesaba kaydedilmesine rağmen, bedelinin ödenmemesi halinde sonuç yasa koyucu tarafından açıkça belirtilmektedir.
- Cari hesaba yazılamayan alacaklar ise TTK'nın 93/(1) maddesinde; *" Takas edilemeyen alacaklarla, belirli bir amaca harcanmak veya ayrıca emre hazır tutulmak üzere teslim olunan para ve mallardan doğan alacaklar cari hesaba geçirilemez."* hükmüne bağlanmıştır.
- Bu hükme göre, takası mümkün olmayan alacaklar cari hesaba geçirilememektedir. Cari hesap esasen takasla ilişkilendirilmektedir. Bu nedenle takası mümkün olmayan alacaklar cari hesaba yazılamamaktadır. Nafaka borçları bu konuda örnek olarak verilebilmektedir.
- TBK'nın 139/(1) maddesinde ise; *"Alacakların takasının mümkün olabilmesi için alacakların karşılıklı olması, alacakların aynı mahiyet ve nitelikte olmaları, karşılıklı alacakların muaccel olması, alacakların her birinin geçerli ve dava edilebilir olması gerekir."* hükmüne yer verilmiştir.

1.3. Cari Hesap Sözleşmesinin Şartları

1.3.1. İki Taraflı Olması

- İki taraflı olma, cari hesabın bir sözleşme olmasından kaynaklanmaktadır.
- Cari hesap sözleşmesi iki gerçek veya tüzel kişi arasında yapılabileceği gibi bir gerçek kişi ve bir tüzel kişi arasında da yapılabilmektedir.
- Genelde bir tarafın banka olduğu, diğer tarafın ise bir gerçek ve/veya tüzel kişinin olduğu (örneğin; banka gibi) cari hesap sözleşmeleri bulunmaktadır. Kamu tüzel kişileri de cari hesap sözleşmesine taraf olabilmektedir.
- İki taraflı olması; sözleşme taraflarının iki kişi olmasını gerektirmemektedir. Sözleşmenin bir ve/veya iki tarafında birden fazla kişi bulunabilmektedir.
- İki kişi arasında birden fazla cari hesap sözleşmesi de yapılabilmektedir. Özellikle cari hesaplarda farklı para birimleri [örneğin; Türk Lirası, Euro, Dolar veya GBP] üzerinden hesap açılması durumunda birden fazla cari hesap sözleşmesi yapılması mümkündür.
- Her cari hesap sözleşmesi kendine özgüdür ve buna bağlı olarak işleyişi farklı sonuçlar ortaya çıkarmaktadır.

1.3. Cari Hesap Sözleşmesinin Şartları

1.3.2. Tarafların Ehliyeti

- Sözleşme yapacak tarafların fiil ehliyetine sahip olmaları gerekmektedir. Başka bir ifadeyle, TMK'nın 9. maddesinde; *"Fiil ehliyetine sahip olan kimse, kendi fiilleriyle hak edinebilir ve borç altına girebilir."* hükmüne yer verilmiş olup, bu hükümlerle kendi fiilleriyle hak edinebilen ve borç altına girebilen herkes taraf olabilmektedir. Bunun haricinde, cari hesap sözleşmesi özelinde farklı bir ehliyet şartı aranmamaktadır.

1.4. Cari Hesapta Süre

- Cari hesap ilişkilerinde iki çeşit süre mevcuttur. Bunlar;
  - Cari hesap sözleşme süresi (Belirli ya da belirsiz süreli olabilir),
  - Her bir hesap devresinin süresi, şeklindedir.
- Belirli süreli cari hesap sözleşmelerinde, taraflar arasında sözleşme için bir süre belirlenmekte ve bu süre sonunda çıkan hesapta borçlu olan taraf, alacaklı olan tarafa ödeme yapmaktadır.
- Belirsiz süreli cari hesap sözleşmelerinde, her takvim yılının son günü hesabın kapatılma günü olarak kabul edilmekte ve buna göre işlemler ifa edilmektedir. Ayrıca; belirsiz süreli sözleşmelerde taraflardan birinin feshi karşı tarafa bildirmesiyle, taraflardan birinin iflasıyla sözleşme son bulmuş olmaktadır.

1.5. Cari Hesapta Şekil

- Şekil, bir sözleşmenin geçerli olması veya ispatı için iradenin açıklanmasında belirli kalıplara uyulması gerekliliğini ifade etmektedir.
- Bazen bir sözleşmenin oluşması, belirli bir şekil uygunluğuna bağlıdır. Bu şekle uyulmadıkça sözleşme geçerli olmamaktadır. Bu durumda şekil, geçerlilik şartı olarak ifade edilebilmektedir.
- Nitekim, cari hesap sözleşmeleri de yazılı şekle tabi tutulmaktadır.
- TTK'nın 89/(2). maddesi kapsamında cari hesap sözleşmeleri yazılı yapılmadığı takdirde geçerli olmamakta ve taraflar açısından sonuç doğurmamaktadır.

2. Hangi Alacaklar Cari Hesapta İzlenebilir?

- Cari hesap özel bir takas rejimidir.
- Kuralı gereği sadece taraflar arasındaki muaccel (ödenmesi gereken) alacaklar cari hesaba geçirilmektedir. Muaccel olmayan alacaklar cari hesaba geçmemektedir. Fakat, tersi de kararlaştırılabilmektedir.
- TTK'nın 90. maddesine; *“Bir ticari senedin cari hesaba kaydı, bedelinin alınmış olması hâlinde geçerli olmak şartıyla yapılmış sayılır.”* hükmüne yer verilmiştir. Bu hükme göre; ticari senetlerden oluşan borç ve alacağın geçerliliği sadece senedin tahsili halinde mümkün olmaktadır. Ticari senedin cari hesaba geçirilmesi tahsil şartıyla olmaktadır.
- TTK'nın 91. maddesinde; *“Cari hesaba yazılan ancak bedeli alınmayan ticari senet sahibine geri verilerek, cari hesaptan kaydı silinir.”* hükmüne yer verilmiştir. Bazı alacaklar nitelikleri gereği cari hesaba geçememektedir.
- TTK'nın 93. maddesinde; *“Takas edilemeyen alacaklarla, belirli bir amaca harcanmak veya ayrıca emre hazır tutulmak üzere teslim olunan para ve mallardan doğan alacaklar cari hesaba geçirilemez.”* hükmüne yer verilmiştir.

2. Hangi Alacaklar Cari Hesapta İzlenebilir?

- Taraflar, aralarındaki her türlü ilişkiden doğan alacakların cari hesapta izlenmesi yönünde anlaşma sağlayabilmektedir. Ancak, kural gereği; cari hesapta, **sözleşmenin yapılmasından sonra** doğacak alacaklar izlenmektedir.
- Fakat; taraflar, sözleşme yapılmadan önce doğmuş bir alacağın da cari hesapta izlenmesini de kabul edebilmektedir.
- Cari hesapta genellikle, para alacakları izlenmektedir. Ancak, para dışındaki alacakların da hesaba kaydedilmesinin bir sakıncası bulunmamaktadır.
- Cari hesapta izlenmesi mümkün olan öteki durum ise, şarta bağlı alacaklardır. Fakat, hesabın kapatılması durumunda şartın gerçekleşmiş olması gerekmektedir. Hesap kapatılırken şart gerçekleşmediyse, şarta bağlı alacak hesaptan çıkarılmaktadır.
- Tahsil kabiliyeti bulunan kambiyo senetlerinin de hesapta izlenmesi gerekmektedir. Kambiyo senedinin bedeli tahsil edilemediğinde hesaptan kaydı silinmektedir.

2.1. Cari Hesap Sözleşmesinde Taraflar Arasında Alacak ve Borç Doğuracak Bir İlişkide Bulunması

- Cari hesap sözleşmesi, konusunu oluşturan borç sözleşmesine bağlı bir sözleşme değildir. Bu sebeple cari hesap sözleşmesinin varlığı ve geçerliliği bir borç ilişkisine ihtiyaç duymamakta ve böylelikle, cari hesap sözleşmesinin konusunu oluşturan asıl borç sözleşmelerinden bağımsız olarak ortaya çıkmaktadır.
- Cari hesap sözleşmesinin yapılmasına neden olan sözleşmenin bir nedenle geçersiz olması durumunda, sözleşme konusuz kalabilmektedir ve bu durumda da cari hesap ilişkisi sona ermektedir.
- Cari hesap sözleşmesinin yapılmasına neden olan ilişkinin; sadece aylık ücret ya da maaş ödemesinin yapıldığı hizmet veya kira sözleşmeleri nedeniyle kurulduğu söylenememektedir.
- Bu sebeple **“herhangi bir hukuki sebep”** ifadesi cari hesap sözleşmesi için zorunluluk gerekmektedir.
- Fakat, cari hesapta bulunan herhangi bir hukuki sebepten doğan tek bir alacağın taraflar arası cari hesap sözleşmesinin yapılması ve devam ettirilmesi için yeterli gelmemektedir. Çünkü, taraflar arasında ilişkinin devamlı olması gerekmektedir.
- TTK'nın 89/(1) maddesinde vurgulanması gereken **“ilişki”** ifadesi ile beraber taraflar arasında karşılıklı alacak ve borç ilişkisidir.

2.2. Cari Hesap Sözleşmesinde Karşılıklı Alacaklar

- Cari hesaba, tarafların karşılıklı alacakları (ve borçları) kaydedilmektedir.
- Karşılıklılık olarak adlandırılan bu şart, TTK'nın 89/(1). maddesinde; *“İki kişinin herhangi bir hukuki sebep veya ilişkiden doğan alacaklarını teker teker ve ayrı ayrı istemekten karşılıklı olarak vazgeçip bunları kalem kalem alacak ve borç şekline çevirerek...”* hükmüyle ifade edilmektedir. Diğer bir deyişle, taraflar karşılıklı olarak, aralarındaki ilişkiden veya herhangi bir hukuki sebepten doğan alacaklarını teker teker ve bağımsız olarak istemekten vazgeçerek cari hesaba kaydetmektedir.
- Taraflar arasındaki ilişkiden kasıt, bir taraf için alacaksa, diğer taraf için ise borç oluşması halidir.
- Başka bir ifadeyle, her iki taraf için hem alacakların hem de borçların oluşması gerekmemektedir.
- Buradaki karşılıklılıktan kasıt sadece alacakların talep edilmesi değil, borçların ödenmesi bakımını da kapsamaktadır.
- Karşılıklılık, hem alacakların hem de borçların bulunması anlamına gelmemektedir. Aksi durumda (karşılıklılık kavramının dar yorumlanması), aslında cari hesap olarak ortaya çıkan birçok sözleşmede karşılıklılık şartı oluşmamaktadır. Bu durumda, cari hesap sözleşmesinin uygulama alanı oldukça daralmaktadır.
- Hesap devresinin sonunda hesaba kaydedilen alacakların tek bir tarafa ait olması ve bununla beraber, hesap sonunda belirlenen bakiyede taraflardan biri hep alacaklı görüldüğünde, cari hesap sözleşmesi hukuken geçerlilik kazanmaktadır.

2.3. Cari Hesabın İcraya Konu Edilmesi

- Cari hesap sözleşmesinin sonucunda, taraflardan birinin düzenleyeceği cetvel karşı tarafa gönderilmektedir. Tespit edilen bakiyeyi gösteren cetveli alan taraf, aldığı tarihten itibaren bir ay içinde, noter aracılığıyla, taahhütlü mektupla, telgrafla veya elektronik imza içeren bir yazıyla itirazda bulunmamışsa, bakiyeyi kabul etmiş sayılmaktadır.
- Borçlu taraf söz konusu borcu ödemediğinde, alacaklı taraf *cebri icra yoluyla* cari hesap alacağını tahsil etmektedir.
- Cari hesapta ortaya çıkan herhangi bir sıkıntılı durumda, cari hesap sözleşmesinin sona ermesinden itibaren beş yıl içinde zamanaşımına uğramaktadır.
- Uygulamada sıkça karşılaşılan konu icra takibine itiraz prosedürüdür. Alacaklı olan tarafın, takibe devam etmesi ve alacağını tahsil etmek için itirazın kaldırılması ya da itirazın iptali yoluna gitmesi gerekmektedir. Bu sürenin kısa ve daha az masraflı olması isteniyorsa itirazın kaldırılması yolunu tercih etmesi gerekmektedir. Fakat, itirazın kaldırılması için İİK'nın 68. maddesindeki belgelerden birinin bulunması gerekmektedir.
- Çoğunlukla icra takiplerine konu edilen fatura veya faturalardır.

2.4. Cari Hesabın İcraya Konu Edilmesi

- Sürenin kısalığı ya da az masraflı olması isteniyorsa itirazın kaldırılması tercih edilmektedir. İtirazın iptalinde ise, özellikle takibe konu alacak faturaya dayanıyorsa, icra mahkemeleri 4 temel unsuru incelemektedir. Bunlar;
  - Arada sözleşmeden kaynaklı bir ilişki var olup olmadığı,
  - Faturaların davalıya tebliğ edilip edilmediği ve buna karşılık yasal süresinde itiraza uğrayıp uğramadığı,
  - Fatura konusu mal ya da hizmetin teslim edilip edilmediğinin, çoğunlukla teslim irsaliyesi ile ispatının arandığı,
  - Faturaların ticari defterlere işlenmiş olup olmadığı,

şeklindedir.

- Ticari defterlerin usule ve kanuna uygun olarak tutulması büyük önem arz etmektedir.

2.5. Cari Hesap Sözleşmesinin Sona Erme Halleri

- Belirli bir süre için yapılan cari hesap sözleşmesi eğer istenirse süre sonunda tekrarlanabilmektedir.
- Belirsiz süre için yapılan cari hesap sözleşmelerinin sona ermesi için taraflardan birinin fesih ihbarında bulunması gerekmektedir. Bunun için herhangi bir süre kısıtı bulunmamaktadır.
- Taraflardan birinin ölümü halinde, belirli bir süre için yapılan cari hesap sözleşmesinde taraflar veya vekilleri 10 gün önce haber vermek koşuluyla sözleşmeyi sona erdirebilmektedir.
- Taraflardan birinin iflasıyla sözleşme son bulmaktadır.

3. Bir Alacağın Cari Hesaba Kaydedilmesinin Hükümü Nedir?

- Cari hesap sözleşmesine kaydedilen **alacaklar tek başlarına talep ve dava edilememektedir.** Buna bütünlük ilkesi adı verilmektedir.
- Cari hesaba kaydedilen alacak ve borç kalemleri bir bütünü oluşturmakta ve cari hesap kesilinceye kadar taraflardan herhangi biri alacaklı veya borçlu kabul edilmemektedir.
- Ancak cari hesaba kaydedilmiş ve bedeli ödenmemiş bir senet için ayrıca takip ve dava yoluna gitmek gerekmektedir.
- Cari hesap sözleşmesine kaydedilen bir alacak **muaccel olmamakta** ve bu sebeple **zamanaşımı süreleri işlemeye başlamamaktadır.** Dolayısıyla, bu borçlardan dolayı **karşı tarafı temerrüde düşürmek hesabın kesilmesine kadar mümkün olmamaktadır.**
- Cari hesaba geçirilen alacak tek başına **devir ve rehin işlemlerine konu edilememektedir.** Tek bir alacak kaleminin haczi de mümkün olmamaktadır. Ancak, hesap bakiyesi haczedilebilmektedir.
- Mevcut bir alacak cari hesap sözleşmesine geçirildiğinde, bu borcun yenilendiği anlamına gelmemektedir. Bu sebeple bu alacakla ilgili verilmiş olan **tüm teminatlar (rehin, kefalet gibi) son bulmamakta ve devam etmektedir.**
- Sözleşme veya ticari teamüller gereği cari hesaba kaydedilen alacakların kaydedildikleri tarihten itibaren **faizi işlemektedir.**

4. Cari Hesap Sözleşmesi Hakkında Özelgeler

- *“Aralarında sürekli iş ilişkisi bulunan şirketler bazen alacaklı, bazen da borçlu duruma gelirler. Bunlardan her birinin alacaklı olduğu zaman alacağıının, borçlu olduğu zaman da karşı tarafın, borcun ödenmesini talep etmesi uygun ve pratik bir yol olmadığından, bu güçlükleri önlemek için uygulamada "Cari Hesap" diye adlandırılan bir kayıt ve mahsup sistemi geliştirilmiştir. Karşılıklı alacak ve borçların böyle bir hesaba geçirilmesine ilişkin sözleşmeye "Cari Hesap Sözleşmesi" denir. Buna göre, sürekli ticari ilişkide bulunan kimseler, alacaklarını ayrı ayrı istemek yerine, bunları alacak ve borç kalemleri halinde bir hesaba geçirmeyi ve daha sonra kararlaştırılan bir zamanda mahsup ederek sadece net bakiyeyi ödemeyi kararlaştırırlar. Mükellefler arasındaki ticari nitelikli olan cari hesaplar karşılıklı olarak mahsuplaşma yoluyla kapatılmakla beraber bazı durumlarda cari hesaplar kapatılamamaktadır. Cari hesapların kapatılmadığı durumlarda şirketlerden biri diğerine borçlu duruma düşmektedir.*
- *Öte yandan, ileride yapılacak mal ve hizmet alımları için sipariş avansı niteliğindeki ödemelerin ticari faaliyetin devamı için yapılması ve bu tür ödemelerin Kanunun 323'üncü maddesinde belirtilen şartları haiz olması halinde, bu ödemelerin tahsil edilemediği durumlarda karşılık ayrılması mümkün bulunmaktadır.*
- *Bu açıklamalara göre, müşterilerinizle olan cari hesaplara yaptığınız avans mahiyetindeki ödemelerin ticari faaliyetinizin devamı için yapıldığı anlaşıldığından, ticari bir alacak niteliği kazanan bu tür ödemeleriniz için Vergi Usul Kanununun 323'üncü maddesinde belirtilen diğer şartların da sağlanması halinde bu alacaklar için icra takibine başladığınız veya dava açtığınız yıl karşılık ayırmanız mümkündür ([Büyük Mükellefler Vergi Dairesi Başkanlığı Mükellef Hizmetleri Grup Müdürlüğü 64597866-105\[323-2015\]-11212 Sayılı 22/04/2015 Tarihli Özelge](#)).”*

5. Cari Hesap Sözleşmesi Hakkında Yargı Kararları

Danıştay 9. Daire Başkanlığı E. 2016/1761 K. 2018/6508 T.22.10.2018 Sayılı Kararı

- *“Serbest meslek kazancının tespitinde, taşıtlara ait amortisman ve giderler, taşıtın envantere kayıtlı olması ve meslekî faaliyette kullanılması şartlarının birlikte sağlanması halinde; demirbaşlara ait amortismanlar ise, mesleki faaliyette kullanılması koşuluyla hasıllardan indirilebilecektir. 02/01/2004 tarihinde yürürlüğe giren 5035 sayılı Kanununun 13. maddesiyle, Gelir Vergisi Kanununun ".Mesleki Giderler" başlıklı 68. maddesinde yapılan değişiklikle, "binek otomobili" ifadesi yerine "taşıtlar" sözcüğü kullanılmış olup, bu değişiklikle binek otomobiller dışındaki taşıtlara ait amortisman ve giderlerin hasıllardan indirilmesine olanak tanınmıştır.*
- *Cari hesap sözleşmesi, 6762 sayılı Kanuna göre yazılı şekle tabidir. Cari hesap mahsuplaşması sonucu bir bakiyenin oluşması ve bunun belirtilen haddi aşması halinde yapılacak ödemenin, batılca, benzeri finans kurumları veya posta idarelerince düzenlenen belgelerle tevsik etme zorunluluğu doğacaktır. Mahsuplaşma sonucu ortaya bir bakiye çıkmaması halinde ise, tevsik zorunluluğundan bahsedilemeyeceği tabiidir.*
- *Bu durumda; envantere kayıtlı olduğu belirtilen taşıt ve demirbaşın, mesleki faaliyette kullanılıp kullanılmadığına ilişkin yapılmış bir tespit bulunmadığı; 21,240 TL tutarlı ödemenin, vergi inceleme raporuna ekli 28/06/2011 tarihli tutanağın 14. maddesinde, aralarında cari hesap sözleşmesi olduğu ileri sürülen mükellefe mahsuben yapıldığı ileri sürüldüğü halde, geçerli bir şekilde kurulmuş cari hesap sözleşmesinin ve mahsuplaşma sonucu ortaya çıkmış bir bakiyenin varlığına yönelik herhangi bir tespit yapılmadığı anlaşıldığından, yeterli inceleme ve araştırmaya dayanmayan vergi inceleme raporu uyarınca salınan vergi ziyaı cezalı gelir vergisi ile 213 sayılı Kanununun mükerrer 355/4. maddesi uyarınca kesilen özel usulsüzlük cezasında ve Vergi Mahkemesinin redde ilişkin hüküm fıkrasında yasal isabet bulunmamaktadır.”*

CUMHUR İNAN BİLEN
YEMİNLİ MALİ MÜŞAVİRLİK A.Ş.

SAYGILARIMIZLA

Sitemizde(cumhurbilenymm.com.tr) paylaşılan vergi ve vergileme ile ilişkili çalışmalarda şahsi görüş ve yorumlarımız yer almaktadır. Sitemizde yer alan bilgi veya verileri kullanmanız sonucunda ortaya çıkabilecek her türlü risk tarafınıza aittir. Sitemiz ve yazarları, söz konusu kullanımdan dolayı (ihmkarlık kaynaklı olanlar da dahil olmak üzere) her türlü özel, dolaylı veya arzi zararlardan ve cezai tazminattan dolayı sorumlu tutulamaz.